

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja

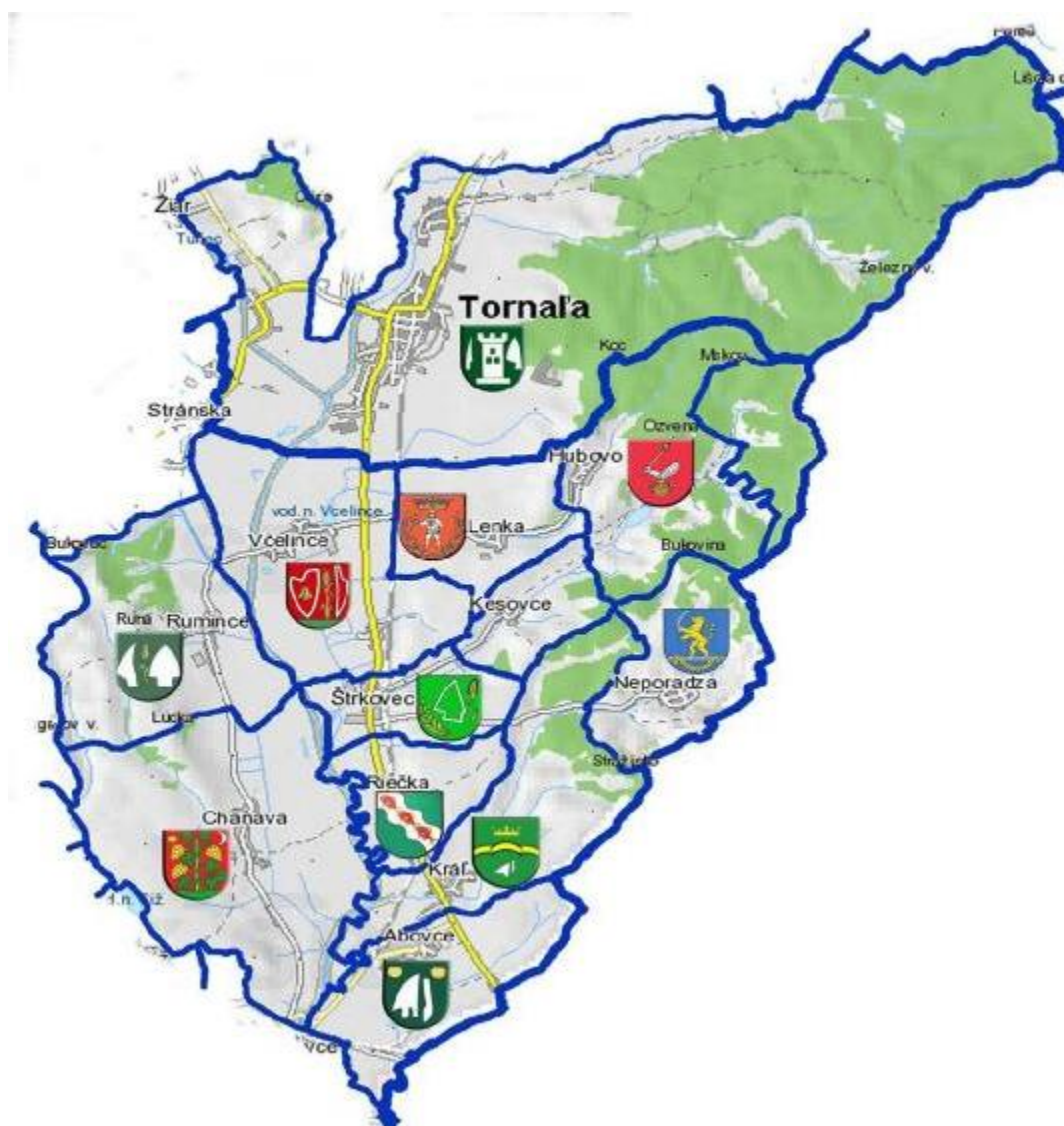
Mikroregiónu pri Slanej

**na roky
2020-2028**

Zadávatel':	Mikroregión pri Slanej
Gestor:	Mgr. Norbert Keszi
Koordinátor prác:	Mgr. Marián Habovčík
Verzia:	1.0

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2020 - 2028

PROGRAMOVÁ ČASŤ

Obsah

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2020 - 2028	3
I. PROGRAM ROZVOJA MIKROREGIÓNU	5
ÚVOD	5
1. PRIORITY A OPATRENIA	6
Rozvojová oblasť: Infraštruktúra a životné prostredie	6
Rozvojová oblasť : Ekonomika a cestovný ruch	9
Rozvojová oblasť : Kvalita života	12
Rozvojová oblasť : Vzájomná spolupráca	14
II. IMPLEMENTÁCIA PROGRAMU	16
2. ZABEZPEČENIE IMPLEMENTÁCIE PROGRAMU	16
3. ZÁKLADNÝ IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC PROGRAMU	20
4. MONITORING	28
5. ČASOVÝ HARMONOGRAM	30
ZÁVER	32

I. PROGRAM ROZVOJA MIKROREGIÓNU

ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2008 – 2015 Mikroregiónu pri Slanej je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové priority, opatrenia a aktivity sa môžu zrušiť napr. keď ich financovanie je nad únosnosť mikroregiónu alebo stratili svoju opodstatnenosť.

Z dôvodu zmien v legislatíve a strategických dokumentoch vyššej úrovne týkajúcich sa regionálneho rozvoja, ako aj z dôvodu meniacich sa zámerov a priorít mesta v oblasti jeho hospodárskeho a sociálneho rozvoja mikroregión pristúpil k spracovaniu Aktualizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2020 – 2028 (ďalej len „aktualizácia PHRSR“).

Na základe spracovania aktualizácie PHRSR schváleného členmi združenia obcí Mikroregión pri Slanej, uznesením č. 2/2020 zo dňa 18.11.2020 predmetom aktualizácie boli nasledovné časti:

Analytická časť,

Strategická časť,

Programová časť,

Finančná časť.

Spracovanie aktualizácie PHRSR bolo vykonané na základe odporúčanej metodiky MIRRI SR.

Spracovanie aktualizácie PHRSR:

Koordinátor procesov: Mgr. Marián Habovčík

Metodická podpora pri spracovaní aktualizácie PHRSR:

Kristián Cseh (Výkonný manažér MAS – VSP Južný Gemer)

Mgr. Norbert Keszi (Predseda Mikroregiónu pri Slanej)

Ing. Ľubomír Kostúr (Starosta obce Včelince)

František Béres (Starosta obce Kráľ)

1. PRIORITY A OPATRENIA

Strategický cieľ : „ S využitím vnútorného potenciálu mikroregiónu vytvoriť príťažlivú a zaujímavú lokalitu pre vidiecke bývanie s komplexne vybudovanou infraštruktúrou, kvalitnými životnými podmienkami pre jej obyvateľov a zdravým životným prostredím“

Rozvojová oblasť: Infraštruktúra a životné prostredie

Všeobecný cieľ I.

Zlepšenie kvality a modernizácia infraštruktúry v mikroregióne

Priorita 1 Rozvoj občianskej, technickej a environmentálnej infraštruktúry

Prostredie v ktorom žijú obyvatelia územia je jedným z rozhodujúcich faktorov ich spokojnosti a záujmu o bývanie v obciach mikroregiónu. Na jednej strane je dôležitý vzťah občanov k prostrediu v ktorom žijú a budovanie pozitívneho vzťahu obcí a zároveň na druhej strane je vybavenosť sídla sieťami základnej infraštruktúry, ktorá je síce často málo viditeľná ale, ktorá ovplyvňuje prostredie a kvalitu života v území. Základná infraštruktúra je dlhodobo vnímaná ako jedno z rizík ďalšieho rozvoja územia. Bez zabezpečenia kvalitnej základnej infraštruktúry stojí ďalší rozvoj obcí iba na veľmi nestabilných základoch. Základná infraštruktúra vytvára východisko a potenciál pre ďalší rozvoj mikroregiónu. Zbytočne sa bude investovať do budovania služieb, prípadne nadstavbovej infraštruktúry, povedzme v oblasti služieb, alebo cestovného ruchu, pokiaľ nebude dostatočne zabezpečená základná infraštruktúra. Pokiaľ základná infraštruktúra je východiskom a potenciálom rozvoja, nadstavbová infraštruktúra je materiálnou súčasťou rozvojových procesov v území. Rozvíjanie kultúrnych, historických, prírodných hodnôt, budovanie zázemia pre kvalitné sociálne a zdravotné služby, ale aj pre spoločenské a voľno časové aktivity je súčasťou komplexnej starostlivosti o územie. Neposlednou oblasťou je údržba vzhľadu a čistoty obcí, ktorá je priamo spojená jednak s vytváraním vhodných podmienok a jednak s vhodným motivovaním občanov

Špecifický cieľ I/1 Skvalitnenie a zlepšenie stavu technickej infraštruktúry obcí ako nevyhnutnej podmienky pre ich ďalší rozvoj

Opatrenie 1.1. Budovanie a modernizácia technickej infraštruktúry.

Indikatívne aktivity opatrenia:

- dopravná infraštruktúra, miestne komunikácie
- budovanie a modernizácia inžinierskych sietí
- lávky mosty, chodníky...
-

Špecifický cieľ I/2 Zlepšenie stavu vidieckej krajiny a životného prostredia v mikroregióne

Opatrenie 1.2. Budovanie a modernizácia infraštruktúry vodného a odpadového hospodárstva

Indikatívne aktivity opatrenia:

- kanalizácie
- ČOV
- vodovody

Opatrenie 1.3. Odstraňovanie ekologických záťaží a nakladanie z odpadmi.

Indikatívne aktivity opatrenia:

- sanácia skládok
- separovaný zber
- kompostovanie
- minimalizovanie tvorby odpadov

Opatrenie 1.4. Rozvoj a modernizácia energetického hospodárenia.

Indikatívne aktivity opatrenia:

- znižovanie energetickej náročnosti budov
- využívanie alternatívnych zdrojov energie
- rozvoj systémov centrálného zásobovania teplom

Opatrenie 1.5. Obnova vidieckej krajiny

Indikatívne aktivity opatrenia

- revitalizácia spustnutých lokalít
- revitalizácia vodných tokov
- revitalizácia rybníkov a ich okolia
- výsadba melioračných a spevňujúcich drevín popri cestách a vodných tokoch (líniovévýsadby)

Špecifický cieľ I/3 Skvalitnenie miestnej infraštruktúry a vzhľadu obcí

Indikatívne aktivity opatrenia

Opatrenie 1.6. Budovanie a modernizácia lokálnej infraštruktúry

- sociálna a zdravotná infraštruktúra
- budovanie sociálnych bytov
- budovanie bezbariérových prístupov do budov verejných a občianskej obslužnosti
- občianska infraštruktúra
- infraštruktúra kultúry, športu a voľnočasových aktivít

Opatrenie 1.7. Obnova a rekonštrukcia vzhľadu obcí

Indikatívne aktivity opatrenia

- rekonštrukcie verejných priestranstiev
- obnova, rekonštrukcia a modernizácia budov v majetku obcí
- regulovanie vzhľadu a architektúry zástavby obcí
- budovanie drobných stavieb (zastávky, lavičky ...)
- zachovávanie tradičného vidieckeho charakteru obcí

Špecifický cieľ I/4 Modernizácia informačnej a komunikačnej infraštruktúry v mikroregióne

Indikatívne aktivity opatrenia

Opatrenie 1.8. Rozvoj informačných a komunikačných technológií

- zavádzanie širokopásmového internetu
- podpora sprístupňovania širokej ponuky TV programov
- verejný internet,
- rekonštrukcie miestnych verejných rozhlasov
- vydávanie obecných a mikoregionálnych novín

Opatrenie 1.9. Vybudovanie e-governmentu

Indikatívne aktivity opatrenia

- modernizácia interaktívneho web portálu mikroregiónu a obcí
- zavádzanie moderných technológií do komunikácie samospráva - občan

Rozvojová oblasť : Ekonomika a cestovný ruch

Všeobecný cieľ II.

Zlepšenie podmienok pre rozvoj podnikania a cestovného ruchu na území mikroregiónu

Priorita 2 Rozvoj podnikania a cestovného ruchu

Zdôvodnenie: Mikroregión vzhľadom na svoju veľkosť a polohu má predpoklady pre poskytovanie trvalo udržateľných komplexných služieb návštevníkom a obyvateľstvu. V súčasnosti sú v obciach poskytované služby, ktoré nezabezpečujú ani najnevyhnutnejšie potreby a ktoré zodpovedajú potenciálu sídla. Rozvoj služieb je spojený s rozvojom miestnej ekonomiky a kúpnej sily obyvateľstva a **zvýšením návštevnosti mikroregiónu**. Práve návštevníci územia a teda rozvoj cestovného ruchu sú potenciálom pre naštartovanie miestnej ekonomiky. Vzhľadom na charakteristiku územia je rozvoj cestovného ruchu a turizmu jednou z možností skvalitnenie úrovne života obyvateľov mikroregiónu.

Špecifický cieľ II./1.

Zvýšenie pripravenosti obyvateľov pre samozamestnanie a trh práce

Opatrenie 2.1. Realizácia vzdelávacích programov zameraných na potreby trhu práce

Indikatívne aktivity opatrenia:

- podporné programy v školách aj v kurzoch
- mäkké zručnosti
- odborná príprava a praktické zručnosti
- pracovné a sociálne inkubátory

Špecifický cieľ II/2 Skvalitňovanie podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania

Opatrenie 2.2. Realizácia opatrení miestnych samospráv na podporu podnikania

Indikatívne aktivity opatrenia:

- vytvorenie systému miestnych úľav pre malých a stredných podnikateľov
- prezentácia a propagácia miestnych podnikateľov, produktov a služieb
- využívanie web stránok obcí pre prezentáciu podnikateľov, produktov a služieb
- ponuka priestorov pre podnikanie
- budovanie infraštruktúry pre podnikateľské aktivity

Opatrenie 2.3. Podpora mikro- a malého podnikania

Indikatívne aktivity opatrenia:

- vytváranie poradenských a informačných služieb
- marketingové aktivity
- podpora ÚPSVaR pri samozamestnaní a tvorbe pracovných miest
- obnova tradičnej ľudovej výroby
- preferovanie miestnych výrobkov a služieb

Špecifický cieľ II/3 Zvýšenie využitia miery turistického a rekreačného potenciálu mikroregiónu

Opatrenie 2.4. Tvorba spoločných produktov cestovného ruchu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- zmapovanie zaujímavostí mikroregiónu
- prepojenie atraktivít do uceleného produktu
- prepojenie a využitie kultúrnych a spoločenských aktivít pre rozvoj CR
- podpora spolupráce podnikateľov, samosprávy a tretieho sektora

Opatrenie 2.5. Propagácia mikroregiónu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- spoločná prezentácia zaujímavostí mikroregiónu
- využívanie moderných informačných technológií pri propagácii

Špecifický cieľ II/4 Skvalitnenie infraštruktúry a služieb cestovného ruchu.

Opatrenie 2.6. Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- tvorba cyklotrás, turistických trás
- priestorové značenie

Opatrenie 2.7. Rozvoj služieb cestovného ruchu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- budovanie a modernizácia stravovacích a ubytovacích zariadení
- vybudovanie informačného centra
- zriaďovanie doplnkových služieb
- tvorba komplexného systému služieb pre návštevníkov

Špecifický cieľ II/5 Zlepšenie využitia potenciálu územia pre rozvoj agroturistiky a moderných foriem poľnohospodárstva

Opatrenie 2.8. Rozvoj agroturistiky

Indikatívne aktivity opatrenia:

- ubytovacie, stravovacie a doplnkové služby
- agroturistické produkty CR
- alternatívne využívanie zanedbaných poľnohospodárskych areálov
- rozvoj poľovníctva

Opatrenie 2.9. Rozvoj moderných foriem poľnohospodárstva

Indikatívne aktivity opatrenia:

- pestovanie biopotravín a ekofariem
- pestovanie energetických plodín rastlín
- zaistenie odbytu poľnohospodárskej produkcie
- podpora miestnych produktov
- zavádzanie moderných technológií
- rozvoj chovu rýb ...

Rozvojová oblasť : Kvalita života

Všeobecný cieľ III

Zabezpečenie podmienok pre kvalitný život obyvateľov mikroregiónu

Priorita 3 Rozvoj kvality života občanov v Mikroregióne

Zdôvodnenie: Rozvoj občianskeho, sociálneho, kultúrneho, športového života v obciach je jednou z neoddeliteľných súčastí zvyšovania kvality života občanov. Zároveň je to najpriechodnejšia forma aktivizácie občanov a cesta vytvárania sociálnej spolupatričnosti obyvateľov mikroregiónu. Je veľmi dôležité, aby sa pri rozhodovaní o veciach verejných aktívne zúčastňovalo čo najviac občanov, aby realizované riešenia boli výsledkom rozhodnutia obyvateľov a nie iba ich volených zástupcov. Aktívny občan je základné východisko úspešného rozvoja územia, bez aktivity a angažovanosti sa občanov nie je možné ani čiastkovo naplniť všetky plány, rozvojové zámery a ciele mikroregiónu ako aj ciele a priority tejto stratégie, ako základného rozvojového dokumentu. Práve rozvíjanie spoločenského, kultúrneho športového života a podporovanie vzájomnej spolupráce nielen v obciach, ale v celom mikroregióne je cestou k aktívnemu občanovi.

Špecifický cieľ III./1. Skvalitnenie a rast vzdelanosti obyvateľov

Opatrenie 3.1. Podpora vzdelanosti

Indikatívne aktivity opatrenia:

- rôzne formy celoživotného vzdelávania
- skvalitňovanie výučby na ZŠ a SŠ
- skvalitnenie výchovy v MŠ
- vybudovanie vzdelávacieho centra

Špecifický cieľ III/2 Zvýšenie záujmu občanov o vzájomnú spoluprácu a veci verejné, skvalitnenie občianskej spoločnosti

Opatrenie 3.2. Budovanie občianskej spoločnosti

Indikatívne aktivity opatrenia:

- podpora budovania a činnosti tretieho sektora
- podpora verejných spoločenských akcií
- rozvoj a činnosť CVČ
- vyhľadávanie, vzdelávanie a podpora činnosti miestnych lídrov
- aktivizácia a zapájanie občanov do vecí verejných
- využívanie rôznorodých efektívnych nástrojov motivácie občanov
- vytváranie vhodných podmienok pre verejnú angažovanosť občanov (priestory pre voľnočasové aktivity, systémy pre odhaľovanie a likvidáciu smetísk a čiernych skládok ...)
- inovatívne formy zapájania občanov do rozhodovaní v obciach (obecná televízia, ...)
- zatriaktívnenie existujúcich aktivít a akcií pre občanov

Špecifický cieľ III/3 Skvalitnenie a rozšírenie služieb občanom

Opatrenie 3.3. Rozvoj služieb obyvateľstvu.

Indikatívne aktivity opatrenia:

- rozvoj zdravotných a sociálnych služieb
- rozvoj opatrovateľskej služby
- zriaďovanie dostupné doplnkové služby
- vytváranie podmienok pre novú bytovú výstavbu

Špecifický cieľ III/4 Zachovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva

Opatrenie 3.4. Rozvoj kultúry a tradícií.

Indikatívne aktivity opatrenia:

- podpora spolkového života v obciach
- podpora miestnych zvykov, ľudových tradícií, kultúry a remesiel
- zriadenie Domu tradícií mikroregiónu
- podpora miestnych knižníc
- vydávanie publikácií o obciach a mikroregióne

Špecifický cieľ III/5 Zabezpečenie trvalo udržateľnej kvality života sociálne odkázaných rodín a občanov

Opatrenie 3.5. Podpora sociálne odkázaných rodín a občanov

Indikatívne aktivity opatrenia:

- rekonštrukcia bývania
- podporné programy samospráv pre občanov v núdzi
- poradenské služby
- podpora tvorby pracovných miest pre sociálne vylúčené skupiny (sociálna ekonomika)
- podpora vzdelávania

Rozvojová oblasť : Vzájomná spolupráca

Všeobecný cieľ III

Zvýšenie kvality a miery miestnej a cezhraničnej spolupráce

Priorita 3 Rozvoj miestnej a cezhraničnej spolupráce

Zdôvodnenie: Rozvoj vzájomnej spolupráce na miestnej a vzhľadom na polohu územia aj cezhraničnej spolupráce je jedným z dôležitých prvkov budovania novej pridanej hodnoty v rozvoji regiónu. Práve využívanie spolupráce, realizácia aktivít, programov a projektov so zapojením viacerých partnerov a spoločníkov je forma, ako dosiahnuť nový stupeň kvality. Je to zároveň jedna z efektívnych ciest, ako naplniť aj také potreby územia a občanov, ktoré samostatné subjekty nie sú schopné uskutočniť.

Špecifický cieľ IV/1 Skvalitnenie vzájomnej spolupráce na miestnej úrovni

Opatrenie 4.1. Rozvoj vzájomnej spolupráce obcí mikroregiónu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- tvorba spoločných projektov miestnych samospráv
- združovanie zdrojov (finančných, materiálnych, ľudských, informačných..)
- spoločný prístup k plneniu cieľov a opatrení PHRSR mikroregiónu

Opatrenie 4.2. Rozvoj medzisektorovej spolupráce v mikroregióne

Indikatívne aktivity opatrenia:

- vytváranie medzisektorových pracovných skupín pre riešenie rozvoja mikroregiónu
- budovanie medzisektorových partnerstiev pri realizácii projektov
- vzájomná podpora sektorov (finančná, materiálna, ľudská, informačná...)
- spoločné financovanie rozvojových projektov

Opatrenie 4.3. Prístup LEADER

Indikatívne aktivity opatrenia:

- vytvorenie partnerstva pre LEADER
- vytvorenie spoločnej integrovanej stratégie rozvoja územia a stratégie pre LEADER
- zabezpečenie činnosti koordinátora spolupráce na úrovni partnerstva pre LEADER
- zriadenie mikrograntového programu mikroregiónu
- regionálna a medzinárodná spolupráca s MAS

Špecifický cieľ IV/2 Skvalitnenie vzájomnej cezhraničnej spolupráce

Opatrenie 4.4. Rozvoj cezhraničnej spolupráce v oblasti rozvoja cestovného ruchu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- tvorba spoločných produktov CR
- spoločná propagácia a informovanosť

- budovanie nových cezhraničných trás a komunikácií

Opatrenie 4.5. Rozvoj hospodárskej cezhraničnej spolupráce

Indikatívne aktivity opatrenia:

- cezhraničná spolupráca podnikateľov
- budovanie obchodných vzťahov, predaj miestnych výrobkov
- podpora cezhraničnej zamestnanosti

Opatrenie 4.6. Rozvoj spoločenskej a kultúrnej cezhraničnej spolupráce

Indikatívne aktivity opatrenia:

- budovanie kultúrnych a spoločenských kontaktov
- realizácia spoločných kultúrnych, spoločenských a ďalších aktivít a akcií

II. IMPLEMENTÁCIA PROGRAMU

2. ZABEZPEČENIE IMPLEMENTÁCIE PROGRAMU

2.1. Sociálno-ekonomické partnerstvo

Budovanie miestneho partnerstva na princípe vzájomnej otvorenej spolupráce rôznych zástupcov sektorov pôsobiacich mikroregióne, je základným východiskom úspešného naplnenia cieľov PHRSR. Bez spoločnej spolupráce ostane tento dokument iba podporným nástrojom a stratí svoj prioritný rozvojový rozmer. V území môže byť vybudované jedno silné partnerstvo sociálno-ekonomických partnerov, alebo i viacej konkrétnych účelových partnerstiev.

Dôležité pre úspešnú spoluprácu je, aby tieto partnerstvá neostali iba na báze občasných stretnutí, výmeny informácií, ale aby svoju **spoluprácu formalizovali vo forme dohovoru alebo zmluvy o spolupráci**.

V procese implementácie stratégie mikroregiónu je potrebné využiť siete verejno-súkromného partnerstva Južný Gemer s vyváženým zapojením všetkých sektorov a taktiež aj všetkých obcí územia.

2.2. Inštitucionálne zabezpečenie implementácie stratégie

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mikroregiónu je dokument, ktorý vo svojej podstate definuje rozvojové ciele a postupnosť krokov k stanoveným cieľom. V takomto procese je dôležité, aby bol zabezpečený koordinovaný postup jednotlivých krokov a realizácií (napr. príprava projektových zámerov, projekty v partnerstvách pre spoločný cieľ a pod.).

Hlavnou úlohou v procese realizácie a implementácie stratégie je práve koordinácia a súvzťažnosť postupov ktorá má zabezpečiť:

- kumuláciu vnútorných zdrojov – spájanie síl a zdrojov
- zabránenie duplicite
- rozdelenie úloh v území
- poznanie sa a vzájomná komunikáciu
- vzájomnú informovanosť

Ďalšou úlohou v procese implementácie je zabezpečovať monitorovanie a spätnú väzbunapĺňania priorít a cieľov, čo následne zabezpečuje:

- spätnú väzbu realizovaných projektov
- hodnotenie účinkov a dopadov
- odporúčania pre zmeny stratégie
- krátkodobý aj dlhodobý vplyv realizovaných opatrení
- a ďalšie.

Z týchto zásadných dôvodov je nevyhnutné zriadiť formalizovanú jednotku, ktorej primárnym zmyslom bude práve dohľad nad procesom implementácie PHRSR.

Obvykle sa na úrovni mikroregiónu jedná o konkrétnu skupinu občanov vytvorenú z členov partnerstva na výkon tejto funkcie. Okrem poverenia je potrebné, aby vedenie mikroregiónu vo väzbe na zastupiteľstvá miestnych samospráv zadefinovalo a schválilo aj kompetencie tejto „pracovnej skupiny“.

V praktickej rovine môže mikroregión využiť dve cesty vytvorenia pracovnej skupiny:

- 1. vedenie mikroregiónu požiada jednotlivé obce o nominovanie zástupcov do pracovnej skupiny**
- 2. vedenie mikroregiónu priamo navrhne zloženie pracovnej skupiny so zvážením všetkých podmienok.**

Odporúčaním je, aby v tejto pracovnej skupine boli zastúpené pokiaľ možno všetky rozhodujúce oblasti zadefinované v stratégii. V prípade Mikroregiónu pri Slanej by v pracovnej skupine mali mať zastúpenie tieto oblasti:

- **lesníctvo, poľnohospodárstvo**
- **cestovný ruch**
- **samospráva**
- **dobrovoľníctvo**

Zároveň by sa tieto oblasti mali prelínať so zastúpením nasledovných skupín obyvateľstva:

- **podnikatelia**
- **dôchodcovia**
- **zástupcovia menšín a etnických skupín**
- **mládež**

Pracovná skupina by mala mať pritom menej členov ako je počet obcí v území, ale nie priveľa, tak aby bola schopná efektívne pracovať. Optimálne by v prípade mikroregiónu mohla mať pracovná skupina 15 členov

Konkrétnou náplňou činnosti pracovnej skupiny sú nasledovné úlohy:

- zabezpečovať súlad rozvojových zámerov územia s prioritami a opatreniami stratégie
- zostaviť spôsob hodnotenia podľa ukazovateľov programu (zodpovednosť a metodika
- stanoviť spôsob monitoringu a koordinácie spoločných rozvojových projektov (zodpovednosť a harmonogram)
- spracovanie hodnotiacej správy za každý kalendárny rok
- pripravovať návrhy na aktualizáciu stratégie, prvýkrát najskôr v roku 2010
- raz za dva roky každoročne zabezpečiť zostavenie prehľadu finančných zdrojov na financovanie a kofinancovanie spoločných rozvojových projektov.
- podľa potreby spracovanie čiastkových akčných plánov realizácie stratégie.

Obecné a mestské zastupiteľstvá pri schvaľovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2020-2028 by malo zároveň schváliť aj zriadenie jednotky pre implementáciu a dohľad nad stratégiou.

2.3. Organizačné zabezpečenie implementácie stratégie

Pracovná skupina vytvorená pre dohľad nad implementáciou stratégie k výkonu svojej činnosti nevyhnutne potrebuje zabezpečené organizačné zázemie. Je potrebné vybudovať stabilný systém organizácie, ktorý bude funkčný po celú dobu platnosti spracovanej stratégie.

Organizačné zabezpečenie by malo plniť nasledovné úlohy:

- zabezpečiť činnosť pracovnej skupiny
- zabezpečovať monitorovanie stratégie
- zabezpečiť informovanosť partnerov o plnení stratégie
- zabezpečiť prístup k informáciám pre prípravu rozvojových projektov
- zabezpečiť informovanosť zastupiteľstva o činnosti skupiny
- a pod.

Návrh organizačnej štruktúry:

Rozhodujúci orgán:

- Správna rada mikroregiónu; zastupiteľstvá miestnych samospráv

Výkonný monitorovací orgán:

- Výbor (pracovná skupina) pre dohľad nad stratégiou (cca.15členov)

Monitorovanie v teréne:

- Obecné úrady a mestský úrad
  - terénni sociálni pracovníci
  - členovia komisií zastupiteľstva
  - matriky
  - prípadne vyškolená skupina aktivistov

3. ZÁKLADNÝ IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC PROGRAMU

3.1. Indikatívny finančný rámec programu

Indikatívny finančný rámec v tis EUR

2020-2028	EU ŠF + nár. spoluf.	EÚ iné	Št. rozpočet	Reg. a miestne zdroje	Iné	Vlastné	Spolu
Priorita 1							
Opatrenie 1.1	600					15	615
Opatrenie 1.2.	7 000		2 000			200	9 200
Opatrenie 1.3.	2 000		1 000			100	3 100
Opatrenie 1.4.	400					20	420
Opatrenie 1.5.			50	50		10	110
Opatrenie 1.6.	4 000		500			200	4700
Opatrenie 1.7.	400		300	200		100	1000
Opatrenie 1.8.	50			10			60
Opatrenie 1.9.	50			10			60
Priorita 2							
Opatrenie 2.1	1 100					150	1 250
Opatrenie 2.2.	1 000						1 000
Opatrenie 2.3.	30			5		10	45
Opatrenie 2.4.	50			10		5	65
Opatrenie 2.5.	50		20	20		5	95
Opatrenie 2.6.	600						600
Opatrenie 2.7.	1 000					50	1 050
Opatrenie 2.8.	1 400		350	350		70	2 170
Opatrenie 2.9.	700					35	735
Priorita 3							
Opatrenie 3.1	135					15	150
Opatrenie 3.2.		30		10		190	250
Opatrenie 3.3.	1 172			100		200	1 472
Opatrenie 3.4.			180	20		80	300
Opatrenie 3.5.	1 000					100	1 100
Priorita 4							
Opatrenie 4.1		30				40	70
Opatrenie 4.2.						80	80
Opatrenie 4.3.	170			20		110	300
Opatrenie 4.4.	800					200	1 000
Opatrenie 4.5.	200					200	400
Opatrenie 4.6.	130			10		100	240

3.2. Realizačný rámec opatrení

Všeobecný cieľ I	Zlepšenie kvality a modernizácia infraštruktúry v mikroregióne				
PRIORITA 1	ROZVOJ OBČIANSKEJ, TECHNICKEJ A ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY				
Špecifický cieľ I/1	Skvalitnenie a zlepšenie stavu technickej infraštruktúry obcí ako nevyhnutnej podmienky pre ich ďalší rozvoj				
Opatrenie	Plánované (indikatívne) aktivity	Externé zdroje	Financovanie (tis.EUR)		
			celkovo	vlastné zdroje	iné zdroje
OPATRENIE 1.1.	- dopravná infraštruktúra, miestne komunikácie - budovanie a modernizácia inžinierskych sietí - lávky mosty, chodníky... - verejné osvetlenie	OP SK	615	15	
Budovanie a modernizácia technickejinfraštruktúry					
Špecifický cieľ I/2	Zlepšenie stavu vidieckej krajiny a životného prostredia v mikroregión				
OPATRENIE 1.2.	- kanalizácie - ČOV - vodovody	OP SK	9 200	2 000	
Budovanie a modernizácia infraštruktúryvodného a odpadového hospodárstva					
OPATRENIE 1.3.	- sanácia skládok - separovaný zber - kompostovanie - minimalizovanie tvorby odpadov	OP SK	3 100	100	
Odstraňovanie ekologických záťažíanakladanie z odpadmi.					
OPATRENIE 1.4.	- znižovanie energetickej náročnosti budov - využívanie alternatívnych zdrojov energie - rozvoj systémov centrálného zásobovania teplom	OP SK	420	20	
Rozvoj a modernizácia energetickéhohospodárstva					
OPATRENIE 1.5.	- revitalizácia spustnutých lokalít - revitalizácia vodných tokov - revitalizácia rybníkov a ich okolia - výsadba melioračných a spevňujúcich drevín popri cestách a vodných tokoch (liniové výsadby)	OP SK	110	10	
Obnova vidieckej krajiny					

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2020-2028

Špecifický cieľ I/3	Skvalitnenie miestnej infraštruktúry a vzhľadu obcí				
OPATRENIE 1.6.	- sociálna a zdravotná infraštruktúra - budovanie sociálnych bytov - budovanie bezbarierových prístupov do budov verejných a občianskej obslužnosti - občianska infraštruktúra (rekonštrukcia, škôl, kultúrnych domov ...) - infraštruktúra kultúry, športu a voľnočasových aktivít	OP SK	4 700	200	
Budovanie a modernizácia lokálnej infraštruktúry					
OPATRENIE 1.7.	- regenerácia sídiel - rekonštrukcia historických objektov - rekonštrukcie verejných priestranstiev - obnova, rekonštrukcia a modernizácia budov v majetku obcí - regulovanie vzhľadu a architektúry zástavby obcí - budovanie drobných stavieb (zastávky, lavičky ...) - zachovávanie tradičného vidieckeho charakteru obcí	OP SK	1 000	100	
Obnova a rekonštrukcia vzhľadu obcí					
Špecifický cieľ I/4	Modernizácia informačnej a komunikačnej infraštruktúry v mikroregióne				
OPATRENIE 1.8.	- zavádzanie širokopásmového internetu - podpora sprístupňovania širokej ponuky TV programov - verejný internet, - rekonštrukcie miestnych verejných rozhlasov - vydávanie obecných a mikoregionálnych novín	OP SK	60		
Rozvoj informačných a komunikačných technológií					
OPATRENIE 1.9.	- modernizácia interaktívneho web portálu mikroregiónu a obcí - zavádzanie moderných technológií do komunikácie samospráva - občan	OP SK	60		
Vybudovanie e-governmentu					

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2020-2028

Všeobecný cieľ II	Zlepšenie podmienok pre rozvoj podnikania a cestovného ruchu na území mikroregiónu				
PRIORITA 2	ROZVOJ PODNIKANIA A CESTOVNÉHO RUCHU				
Špecifický cieľ II/1	Zvýšenie pripravenosti obyvateľov pre samozamestnanie a trh práce				
Opatrenie	Plánované (indikatívne) aktivity	Externé zdroje	Financovanie		
			celkovo	vlastné zdroje	iné zdroje
OPATRENIE 2.1.	- podporné programy v školách aj v kurzoch - mäkké zručnosti - odborná príprava a praktické zručnosti - pracovné a sociálne inkubátory	OP SK	1 250	150	
Realizácia vzdelávacích programov zameraných na potreby trhu práce					
Špecifický cieľ II/2	Špecifický cieľ II/2 Skvalitňovanie podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania				
OPATRENIE 2.2.	- vytvorenie systému miestnych úľav pre malých a stredných podnikateľov - prezentácia a propagácia miestnych podnikateľov, produktov a služieb - využívanie web stránok obcí pre prezentáciu podnikateľov, produktov a služieb - ponuka priestorov pre podnikanie - budovanie infraštruktúry pre podnikateľské aktivity	OP SK	1 000		
Realizácia opatrení miestnych samospráv na podporu podnikania					
OPATRENIE 2.3.	- vytváranie poradenských a informačných služieb - marketingové aktivity - podpora ÚPSVaR pri samozamestnaní a tvorbe pracovných miest - obnova tradičnej ľudovej výroby - preferovanie miestnych výrobkov a služieb	OP SK	45	10	
Podpora mikro- a malého podnikania					
Špecifický cieľ II/3	Zvýšenie využitia miery turistického a rekreačného potenciálu mikroregiónu				

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2020-2028

OPATRENIE 2.4.	- zmapovanie zaujímavostí mikroregiónu	OP SK,	65	5	
Tvorba spoločných produktov cestovného ruchu	- prepojenie atraktivít do uceleného produktu - prepojenie a využitie kultúrnych a spoločenských aktivít pre rozvoj CR - podpora spolupráce podnikateľov, samosprávy a tretieho sektora	BBSK,			
OPATRENIE 2.5.		BBSK,	95	5	
Propagácia mikroregiónu	- spoločná prezentácia zaujímavostí mikroregiónu - využívanie moderných informačných technológií pri propagácii	malé granty			
Špecifický cieľ II/4	Skvalitnenie infraštruktúry a služieb cestovného ruchu.				
OPATRENIE 2.6.	- tvorba cyklotrás, turistických trás	OP SK	600		
Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu	- priestorové značenie				
OPATRENIE 2.7.	- budovanie a modernizácia stravovacích a ubytovacích zariadení	BBSK	1 000	50	
Rozvoj služieb cestovného ruchu	- vybudovanie informačného centra - zriaďovanie doplnkových služieb - tvorba komplexného systému služieb pre návštevníkov				
Špecifický cieľ II/5	Zlepšenie využitia potenciálu územia pre rozvoj agroturistiky a moderných foriem poľnohospodárstva				
OPATRENIE 2.8.	- ubytovacie, stravovacie a doplnkové služby	BBSK	2 170	70	
Rozvoj agroturistiky	- agroturistické produkty CR - alternatívne využívanie zanedbaných poľnohospodárskych areálov - rozvoj poľovníctva				
OPATRENIE 2.9.	- pestovanie biopotravín a ekofariem	PRV	735	35	
Rozvoj moderných foriem poľnohospodárstva	- pestovanie energetických plodín rastlín - zaistenie odbytu poľnohospodárskej produkcie - podpora miestnych produktov - zavádzanie moderných technológií - rozvoj chovu rýb ...				

Všeobecný cieľ III	Zabezpečenie podmienok pre kvalitný život obyvateľov mikroregiónu				
PRIORITA 3	ROZVOJ KVALITY ŽIVOTA OBČANOV V MIKROREGIÓNE				
Špecifický cieľ III/1	Skvalitnenie a rast vzdelanosti obyvateľov				
Opatrenie	Plánované (indikatívne) aktivity	Externé zdroje	Financovanie		
			celkovo	vlastné zdroje	iné zdroje
OPATRENIE 3.1.	- rôzne formy celoživotného vzdelávania - skvalitňovanie výučby na ZŠ a SŠ - skvalitnenie výchovy v MŠ - vybudovanie vzdelávacieho centra	OP SK	150	15	
Skvalitnenie a rast vzdelanosti obyvateľov					
Špecifický cieľ III/2	Zvýšenie záujmu občanov o vzájomnú spoluprácu a veci verejné, skvalitnenie občianskej spoločnosti				
OPATRENIE 3.2.	- podpora budovania a činnosti tretieho sektora - podpora verejných spoločenských akcií - rozvoj a činnosť CVČ - vyhľadávanie, vzdelávanie a podpora činnosti miestnych lídrov - aktivizácia a zapájanie občanov do vecí verejných - využívanie rôznorodých efektívnych nástrojov motivácie občanov - vytváranie vhodných podmienok obcami pre verejnú angažovanosť občanov (priestory pre voľno časové aktivity, systémy pre odhaľovanie a likvidáciu smetísk ačiernych skládok ...) - inovatívne formy zapájania občanov do rozhodovaní v obciach (obecná televízia, ...) - zatriktívnenie existujúcich aktivít a akcií pre občanov	OP SK, BBSK, malé granty, EK granty	250	190	
Budovanie občianskej spoločnosti					
Špecifický cieľ III/3	Skvalitnenie a rozšírenie služieb občanom				
OPATRENIE 3.3.	- rozvoj zdravotných a sociálnych služieb - rozvoj opatrovateľskej služby - zriaďovanie dostupné doplnkové služby - vytváranie podmienok pre novú bytovú výstavbu	OP EZ	1 472	200	
Rozvoj služieb obyvateľstvu					

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2020-2028

Špecifický cieľ III/4	Zachovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva				
OPATRENIE 3.4.	- podpora spolkového života v obciach - podpora miestnych zvykov, ľudových tradícií, kultúry a remesiel - zriadenie Domu tradícií mikroregiónu - podpora miestnych knižníc - vydávanie publikácií o obciach a mikroregióne	BBSK, malé granty	300	80	
Rozvoj kultúry a tradícií.					
Špecifický cieľ III/4	Zabezpečenie trvalo udržateľnej kvality života sociálne odkázaných rodín a občanov				
OPATRENIE 3.5.	- rekonštrukcia bývania - podporné programy samospráv pre občanov v núdzi - poradenské služby - podpora tvorby pracovných miest pre sociálne vylúčené skupiny (sociálna ekonomika) - podpora vzdelávania	OP SK	1 100	100	
Podpora sociálne odkázaných rodín aobčanov					

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2020-2028

Všeobecný cieľ IV	Zvýšenie kvality a miery miestnej a cezhraničnej spolupráce				
PRIORITA 4	ROZVOJ MIESTNEJ A CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE				
Špecifický cieľ IV/1	Skvalitnenie vzájomnej spolupráce na miestnej úrovni				
<i>Opatrenie</i>	<i>Plánované (indikatívne) aktivity</i>	<i>Externé zdroje</i>	<i>Financovanie</i>		
			<i>celkovo</i>	<i>vlastné zdroje</i>	<i>iné zdroje</i>
OPATRENIE 4.1. Rozvoj vzájomnej spolupráce obcí mikroregiónu	- tvorba spoločných projektov miestnych samospráv - združovanie zdrojov (finančných, materiálnych, ľudských, informačných...) - spoločný prístup k plneniu cieľov a opatrení PHRSR mikroregiónu	OP SK, EK granty	70	40	
OPATRENIE 4.2. Rozvoj medzisektorovej spolupráce v mikroregióne	- vytváranie medzisektorových pracovných skupín pre riešenie rozvoja mikroregiónu - budovanie medzisektorových partnerstiev pri realizácii projektov - vzájomná podpora sektorov (finančná, materiálna, ľudská, informačná...) - spoločné financovanie rozvojových projektov	IÚS BBSK , malé granty	80	80	
OPATRENIE 4.3. Prístup LEADER	- vytvorenie partnerstva pre LEADER - vytvorenie spoločnej integrovanej stratégie rozvoja územia a stratégie pre LEADER - zabezpečenie činnosti koordinátora spolupráce na úrovni partnerstva pre LEADER - zriadenie mikrograntového programu mikroregiónu - regionálna a medzinárodná spolupráca s MAS	BBSK, PRV	300	110	
Špecifický cieľ IV/2	Skvalitnenie vzájomnej cezhraničnej spolupráce				
OPATRENIE 4.4. Rozvoj cezhraničnej spolupráce v oblasti rozvoja cestovného ruchu	- tvorba spoločných produktov CR - spoločná propagácia a informovanosť - budovanie nových cezhraničných trás a komunikácií	OP SK- HU, PRV, BBSK	1 000	200	
OPATRENIE 4.5. Rozvoj hospodárskej cezhraničnej spolupráce	- cezhraničná spolupráca podnikateľov - budovanie obchodných vzťahov, predaj miestnych výrobkov - podpora cezhraničnej zamestnanosti	OP SK	400	200	
OPATRENIE 4.6. Rozvoj spoločenskej a kultúrnej cezhraničnej spolupráce	- budovanie kultúrnych a spoločenských kontaktov - realizácia spoločných kultúrnych, spoločenských a ďalších aktivít a akcií	OP SK- HU, BBSK, malé granty	240	100	

4. MONITORING

Monitoring stratégie v súlade s navrhovanou organizačnou štruktúrou ja zabezpečovaný na dvoch základných úrovniach.

Prvou je získavanie a prvotné spracovanie informácií z terénu. Na jednej strane je potrebné sledovať realizované a pripravované aktivity, na druhej strane ukazovatele pôsobenia a dopadov implementácie PHRSR na život obyvateľov. Tieto úlohy môžu zabezpečovať iba pracovníci aktívni priamo v teréne. Je potrebné zabezpečiť systém (skupinu pracovníkov, aktivistov) spolupracujúcich na tejto úlohe.

K zabezpečeniu monitoringu je potrebné spracovať systém kritérií a ukazovateľov a metodiku monitoringu, tak, aby bolo možné reálne vyhodnocovať prebiehajúce procesy.

Druhou úrovňou je odborné vyhodnocovanie informácií a sledovanie plnenia cieľov, priorít a Úlohou vytvorenej pracovnej skupiny je zároveň aj spracovanie kritérií a ukazovateľov hodnotenia realizácie stratégie a metodiky jej monitoringu.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení zameraných na zmenu negatívneho vývoja, resp. o potrebe zmeniť ich výber alebo spôsob realizácie. Stabilizovať zásady procesu monitorovania umožní priebežná i etapovitá kontrola realizácie programu. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude obsahovať nasledovné činnosti:

- každoročné hodnotenie napĺňania cieľov stanovených v PHRSR,
- každoročné spracovanie plánu aktivít na nasledujúce obdobie
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení,
- vyhodnotenie dopadov aktivít na občanov dotazníkovou formou a porovnanie s počiatočnými preferenciami občanov pri zostavovaní PHRSR.

Uvedené činnosti uskutočnené v procese monitorovania umožnia zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh. Znamená sledovanie výstupov, financovanie jednotlivých činností, projektov alebo etáp. Monitorovanie sa uskutočňuje prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu.

Cieľom monitorovania pracovnými skupinami bude zabezpečiť konzistentné a pravidelné informácie o realizovaných a ukončených projektoch. Vhodným spôsobom na realizáciu monitoringu sú kvantitatívne ukazovatele úspešnosti, ktoré dávajú jednoznačnú odpoveď na stupeň alebo mieru naplnenia projektu v danom časovom období. Spôsob práce pracovnej skupiny uskutočňujúcej monitorovanie a hodnotenie vyplynie zo samotného charakteru projektu.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Tieto informácie sa transformujú do monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach pracovnej skupiny. Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky dáta získavané v procese monitorovania. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, súhodnotiace a monitorovacie správy. Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči

cieľom projektov. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka a vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje s použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom. Hodnotenie znamená kritické a objektívne overovanie. Plní funkciu spätnej väzby. Hodnotenie sa opiera o monitorovacie činnosti, ktoré mu poskytujú nevyhnutné informácie.

Monitorovacie ukazovatele procesu implementácie programu rozvoja mikroregiónu:

- vytvorenie pracovnej skupiny pre proces implementácie
- počet stretnutí pracovnej skupiny
- počet správ o implementácii PHRSR
- počet akčných plánov
- spracovanie monitorovacích ukazovateľov pre jednotlivé opatrenia
- počet informačných aktivít a realizácii programu
- úroveň a početnosť zberu informácií v teréne

Základné monitorovacie ukazovatele plnenia programu rozvoja mikroregiónu – vzorový návrh:

- počet pripravených investičných aktivít v mikroregióne
- počet zrealizovaných investičných aktivít v mikroregióne
- objem zrealizovaných investičných aktivít
- objem získaných prostriedkov z externých zdrojov
- objem aktivizovaných vnútorných zdrojov
- miera zapojenia občanov a subjektov do aktivít programu rozvoja
- miera skvalitnenia poskytovaných služieb v mikroregióne
- počet a rozsah poskytovaných služieb v mikroregióne
- miera zvýšenia kvality a pripravenosti ľudských kapacít v mikroregióne
- miera zvýšenia návštevnosti mikroregiónu
- miera zviditeľnenia sa mikroregiónu smerom von
- počet a kvalita zrealizovaných občianskych aktivít
- miera skvalitnenia života občanov v mikroregióne

5. ČASOVÝ HARMONOGRAM

Časový harmonogram procesu implementácie PHRSR Mikroregiónu pri Slanej

rok	Kv.	Príprav PHRSR	Schválenie PHRSR	príprava Akčných plánov	schválenie Akčných plánov	spracovanie hodnotiacich kritérií	spracovanie metodiky monitoringu	zber údajov	spracovanie hodnotiacej správy a návrhov na doplnenie stratégie	schválenie hodnotiacej správy a zmien v PHRSR	informovanie
2020	1										
	2										
	3										
	4										
2021	1										
	2										
	3										
	4										
2022	1										
	2										
	3										
	4										
2023	1										
	2										
	3										
	4										
2024	1										
	2										
	3										
	4										
2025	1										
	2										
	3										
	4										
2026	1										
	2										
	3										
	4										
2027	1										
	2										
	3										
	4										

2028	1										
	2										
	3										
	4										

ZÁVER

Každý programový dokument a Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mikroregiónu obzvlášť, dostáva svoj zmysel nie jeho vytvorením, ale v procese jeho realizácie. Prax a samotné napĺňanie cieľov, priorít a opatrení PHRSR je skúškou kvality procesu programovania a jeho zmysluplnosti. V procese spracovania rozvojového programu obcí a mikroregiónu sa aktivizujú mnohé, často dovtedy neodskúšané miestne zdroje, najmä z oblasti ľudských kapacít. Miestne samosprávy ako garant a zadávateľ spracovanie programu rozvoja mikroregiónu, majú byť zároveň garantom aj toho, aby tento potenciál, ktorý sa v procese tvorby PHRSR vytvoril, naplnil svoju hodnotu v procese reálneho napĺňania programu.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je spracovaný na báze viacerých dokumentov a v súlade s príslušnými zákonnými predpismi. Časť programu je zameraná na komplexnú analýzu v oblastiach ako demografia, nezamestnanosť, hospodársku oblasť, sociálnu a technickú infraštruktúru a iné oblasti, ktoré popisujú a analyzujú súčasný stav v území, ktorý je detailnejšie rozpracovaný v SWOT analýze popisujúcej silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia. Program rozvoja mikroregiónu je dôležitým strategickým, systémovým a koncepčným dokumentom pre zabezpečovanie zásadných aktivít rozvoja v zmysle definovaných cieľov, priorít, opatrení a financovania. Vzhľadom na súčasné postavenie regionálneho rozvoja v rámci Slovenskej republiky, ktorý nevytvára priame nástroje podpory v regiónoch (VÚC), je dokument PHRSR účelovo a explicitne zameraný na ciele a priority rozvoja kraja. Sleduje sa tým najmä možnosť využívania nástrojov pomoci EÚ, to znamená využitie štrukturálnych fondov a kohézneho fondu. Program je potrebné hodnotiť ako dokument otvorený, ktorý môžu orgány mikroregiónu priebežne dopĺňať a o nové aktivity, respektíve vypúšťať tie opatrenia, ktorých realizácia nie je v možnostiach mikroregiónu. Je zrejmé, že najmä v dnešnej dobe je veľmi zložitá dokázať exaktne naformulovať prognózu rozvoja územia na dobu viac ako 5 rokov. Z tohto dôvodu je nesmierne dôležité akceptovať „živost“ tohto dokumentu. Len priebežným vyhodnocovaním situácie v mikroregióne, regióne a spoločnosti a následným aktualizovaním dokumentu je možné zabezpečiť jeho aktuálnosť a zmysluplnosť.

